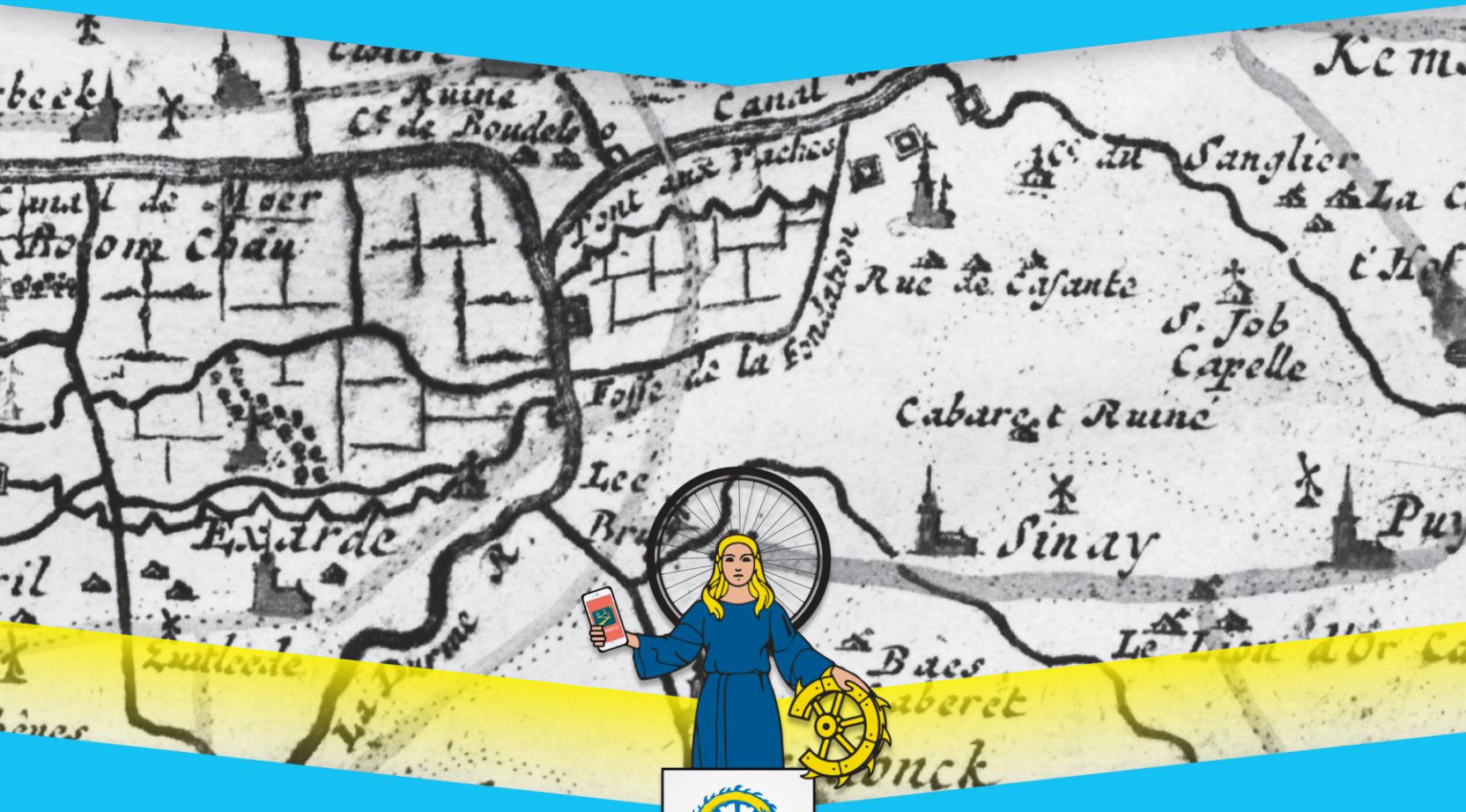

Verborgen Schatten van Sinaai

Ons dorp viert 800 jaar

Gids voor interactieve wandel- en fietstocht in en rond Sinaai

Samenstelling: Johan Van Rumst

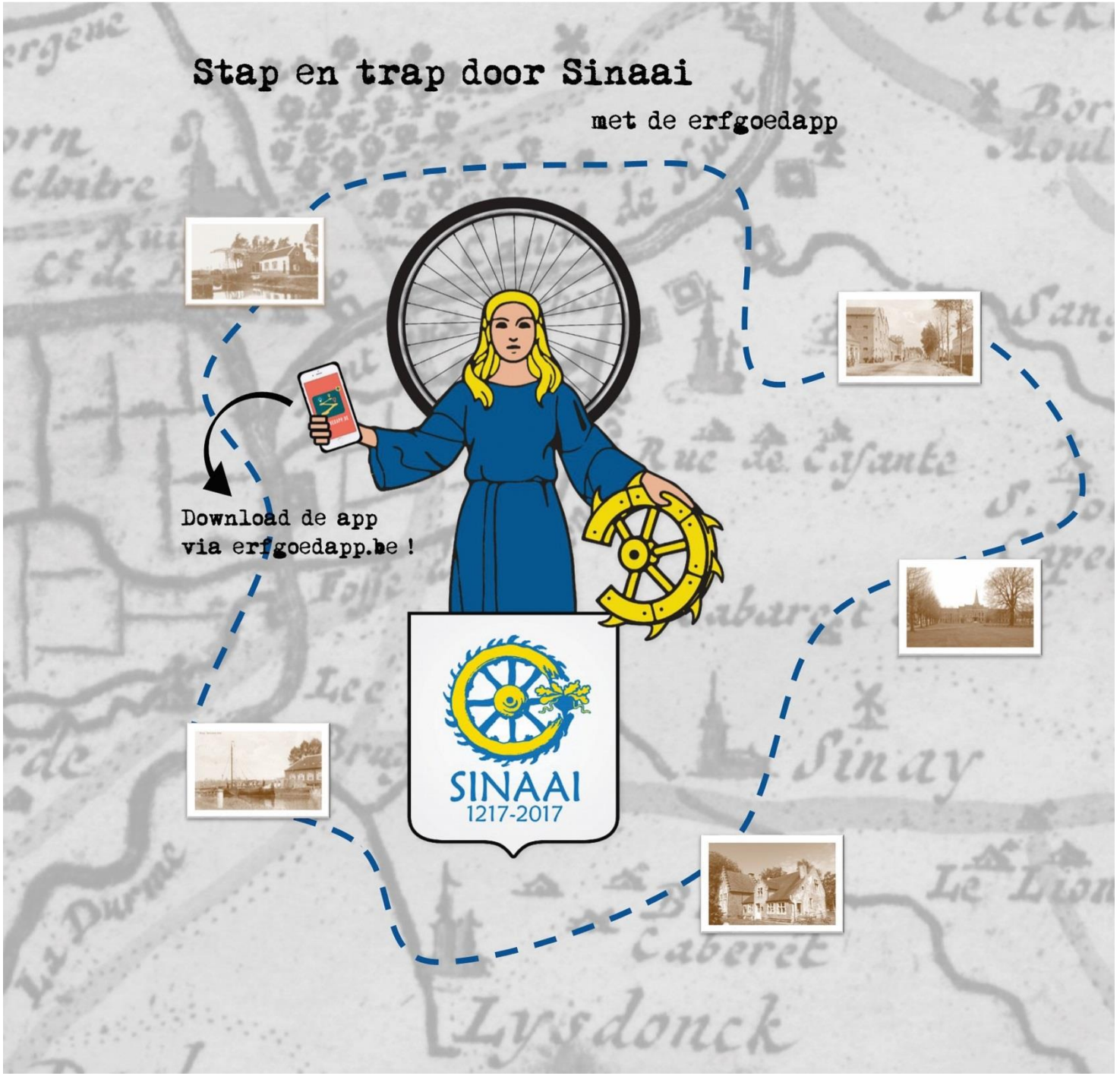
Stap en trap door Sinaai
met de erfgoedapp
Download de app
via erfgoedapp.be !
SINAAI
1217-2017

SINAAI
1217-2017

Deze tochten kwamen tot stand in samenwerking met

1 Voorwoord

Sinaai is een boeiende gemeente. Een levendige gemeente. Dat weten de inwoners, die jaarlijks getuige zijn van tal van boeiende activiteiten. Maar ook voor de buitenstaander is Sinaai zeker een uitstap waard. De groene boorden van de gemeente, verschillende oude gebouwen met een geschiedenis getuigen hiervan. Sinaai bracht ooit een groot musicus voort. Tinel zorgde op het einde van de 19e eeuw voor een uitgebreid muziekrepertorium. Edgar dronk al eens graag een glaasje, maar in een gemeente met een verleden van 5 brouwerijen zou dat niet mogen verwonderen. 5 brouwerijen? Klopt, een leuk weetje over onze gemeente.
Ook steeds minder mensen weten dat in onze gemeente ooit een abdij stond om u tegen te zeggen. De bakermat van het Waasland, de Boudelo-abdij, is jammer genoeg volledig uit het straatbeeld verdwenen, al plukken we tot vandaag nog steeds de vruchten van de noeste arbeid die haar bewoners paters verrichtten destijds.

Ter gelegenheid van het 800-jarig bestaan van onze kleine gemeente, besloten we om ons dorp eens op een andere manier in de kijker te zetten.
Met deze wandel- en fietstocht hopen we daarin te slagen. Enerzijds geniet je tijdens beide routes van rust, van eenvoud, van de mooie omgeving omringd door de dagelijkse rush. Anderzijds wordt op verschillende, dikwijls onverwachte plaatsen toelichting gegeven over soms bijzondere gebeurtenissen uit onze geschiedenis.
Beleef Sinaai zoals je dat nog niet kon. Misschien vinden oudere generaties uit Sinaai dat dit oude wijn in nieuwe vaten is. Dat klopt natuurlijk ook, want geschiedenis wordt niet opnieuw uitgevonden.
Maar proef de wijn eens (of in ons geval bier: Sinay 1217). Je zal merken dat het de moeite loont.

Het uitgangspunt is dat je de app installeert op je smartphone, om zo het levendige erfgoed van Sinaai te kunnen aanschouwen in een extra dimensie. Maar we willen niemand uitsluiten. Heb je geen smartphone, dan heb je een goede zet gedaan door dit boekje aan te kopen. Zo kom je toch nog heel wat info te weten over het onzichtbare, om alsnog alles te kunnen beleven.

Alvast heel veel plezier gewenst!

2 De waardevolle bakens van Sinaai

1 Voorwoord 6
2 De waardevolle bakens van Sinaai 7
3 Werking van de app 8

Baken 1: Sinaai speelt 9
Baken 2: Burgerlijk Sinaai 12
Baken 3: Kerkelijk Sinaai 13
Baken 4: Strijd in Sinaai 15
Baken 5: Brouwerijen en cafés 17
Baken 6: Kapelletjes 19
Baken 7: Sinaai, boerendorp 21
Baken 8: Geografisch Sinaai 23
Baken 9: Muzikale mijmeringen 25
Baken 10: Koebrug 27
Baken 11: Boudelo abdij, de oude site te Klein-Sinaai 29
Baken 12: De Beirproevers 31
Baken 13: Pieter Heydensveer 33
Baken 14: Verborgen schatten 35

3 Werking van de app

Zo levendig Sinaai nu is, zo levendig is Sinaai al 800 jaar. Alleen, het is niet altijd meer even zichtbaar. Het deel dat wel nog zichtbaar is - dat standbeeld van Tinel, die bunker in de wei, de Catharinakerk, een kapelletje – daar rijd je regelmatig voorbij, als decor van je dagelijkse route. Erbij stilstaan doe je minder snel. Terwijl achter dat decor een enorme schat aan verborgen en boeiende verhalen zit.

Wil je die schatten meepikken? Download de erfgoedapp (www.erfgoedapp.be) op je smartphone, en een hele digitale wereld gaat voor je open. Elke gemeente is in staat om hier het verhaal achter gebouwen, legendes of personen in te voeren. Naar aanleiding van 800 jaar Sinaai hebben we dit ook gedaan voor onze gemeente.

Eens de app is geïnstalleerd, selecteer je de tocht "**Wandeling & fietstocht 800 jaar Sinaai**" Jouw smartphone begeleidt je hiermee door verschillende aspecten uit de geschiedenis van ons dorpje.

Selecteer '**wandeling**' of '**fietstocht**', naargelang van je plannen. Volg de route, en als je in de buurt komt van zo'n verborgen verhaal, geeft jouw telefoon je een signaal. Zoals een echte gids.

De wandeling is 8,5 kilometer lang, de fietstocht 32 km. Alle wegen zijn goed verhard en dus vlot berijdbaar, behalve een klein stukje van beide routes waar het iets moeilijker wordt voor rolstoelen of kinderwagentjes, maar zeker niet onmogelijk.

In totaal zijn er 14 '**bakens**' te vinden op de routes. Een synoniem voor baken is boei, of vuurtoren. Het zijn dus belangrijke punten, die bijvoorbeeld de schepen tot in de haven begeleiden. De informatiebakens zullen u tijdens de tochten begeleiden rond Sinaai, langs de geschiedenis, op naar het volgende infopunt.

Baken 1: Sinaai speelt

Sinaai speelt, laat dat duidelijk wezen! Scouts St.-Franciscus, Chiro Wij, Chiro Alleman, KLJ, speelplein Spenoasi, Jeugdhuis Troelant. Elke vereniging heeft een eigen filosofie, een eigen doelstelling, en zelfs een eigen publiek. Naast het ruime aanbod aan jeugdverenigingen zijn ook sportverenigingen massaal vertegenwoordigd: voetbal, zaalsporten, atletiek, en ga zo maar door.

De oudste vereniging van Sinaai wordt vertegenwoordigd door de boogschutters van de Sint-Sebastiaansgilde, die dateert uit 1618. Ze is ontstaan uit noodzaak. In die tijd werd ons dorp bewaakt door de boogschutters. Om in vorm te blijven, oefenden zij regelmatig op de staande wip. Bij de liggende wip moesten ze te lang zoeken naar hun afgeschoten pijlen...

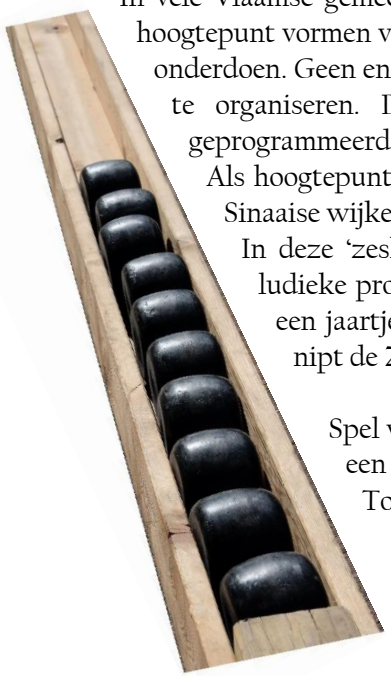

In vele Vlaamse gemeenten is een traditie opgebouwd waarbij gansrijden, paalsteken, enz. het hoogtepunt vormen van hun feestelijkheden. Niets daarvan in Sinaai, al moet onze gemeente niet onderdoen. Geen enkel wijk- of buurtcomité schrikt ervan terug om zijn eigen jaarlijkse kermis te organiseren. Daarbij staan steevast een wielerkoers, een schieting of gaaibolling geprogrammeerd.

Als hoogtepunt van het jaar, werken traditioneel op het einde van de zomervakantie, alle Sinaaise wijken een wedstrijd tegen elkaar af: de volkssportfeesten.

In deze 'zeskamp' strijden al meer dan 25 jaar verschillende wijken tegen elkaar in ludieke proeven om de titel van beste straat. De winnaar neemt de wisselbeker voor een jaartje mee naar huis. Kampioen 2016 was niet voor het eerst de Zakstraat, die nipt de Zwaanaardestraat versloeg.

Spel voor jong en oud. In Sinaai kent het geen grenzen. Meer nog, in Sinaai is het een noodzakelijk kwaad!

Tot op het volgende feestje?

Het filmpje 'Sinaai Speelt' kwam tot stand in samenwerking met Stadsarchief Sint-Niklaas (prachtige beelden) Georges Tallir (Heemkring Den Dissel) Maarten Schelfaut (Montage) & Johan Van Rumst (coördinatie)

Het filmpje 'Burgerlijk Sinaai' kwam tot stand in samenwerking met Linda Wullus (Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis) Daniel Pletinckx (Visual Dimension) Georges Tallir (Heemkring Den Dissel) & Johan Van Rumst (concept & coördinatie)

Baken 2: Burgerlijk Sinaai

Momenteel bevindt u zich op de Dries. 800 jaar geleden was dit onbewerkte grond, eigendom van Graafschap Vlaanderen. Behalve een onverharde weg, en hier en daar een boerderij of huisje in de verte, was dit een vrij onontgonnen en moerassig gebied. Een aantal jaar nadat enkele monniken de Boudelo-abdij gesticht hadden in Klein-Sinaai, schonk Johanna van Constantinopel in 1217 dit stuk grond aan onze parochie, omdat de parochie van Waasmunster te groot was geworden. Zo begon Sinaai zich rond deze 6 bunder grond zachtjesaan te ontwikkelen als een echte gemeenschap. Kooplieden maakten op hun doorreis dankbaar gebruik van de Dries als rustplaats, schaapherders lieten hun schaapjes grazen, of, helemaal anders, de laatste heksenverbranding van Vlaanderen in 1684,... In de strijd tegen de Fransen tijdens de Boerenkrijg in 1798 vloeide soldatenbloed op onze Dries... Niettegenstaande is dit plein een aangenaam centrum waar jaarlijks tal van activiteiten plaatsvinden.

Een plaats met erg veel geschiedenis, die nu niet volledig wordt aangekaart. We lichten er echter een bijzonder verhaal uit, nl. de geschiedenis van familie Van Weymersch.
Jan-Baptist Van Weymersch (1780-1858) wordt als boerenzoon geboren te Huize. Hij treedt niet in zijn vaders voetsporen, maar schuimt als vioolspeler-zanger markten en kermissen af.
Hij huwt in 1804 te Herzele met de Brusselse naaister Anna-Josepha Quinnart. Samen krijgen ze een zoon: Charles-Louis (1817-1897).
Jan-Baptist start in 1828 met marionettenvoorstellingen. Hij wordt hierin bijgestaan door zijn echtgenote, later ook door hun zoon. Het theater kende in zijn gloriejaren heel wat succes. Ze verdienden toen ongeveer het drievoudige van een arbeider.

De familie Van Weymersch trok te voet rond in Oost- en West-Vlaanderen. Ze zochten met hun theater vooral de kleinere gemeenten en dorpen op.
De voorstellingen, bedoeld voor een volwassen publiek, hadden 's avonds plaats. De spelers huurden hiervoor een zaal, gewoonlijk verbonden aan een herberg.

Jan-Baptist Van Weymersch improviseerde in de beginjaren meestal uit sagen, sprookjes en volksverhalen. Zoon Charles, die een grote liefde had voor het personentoneel, bracht het toneelrepertorium op de poppenscène. Zo speelden ze aangepaste versies van Voltaire, Molière en werken uit de 18de-eeuwse Nederlandse literatuur. Tragedies, melodrama's, blijspelen en kluchten, het kwam allemaal aan bod.
In 1870 hield het poppentheater op te bestaan.
De poppen hebben de tand des tijds amper doorstaan, evenwel veilig onder de hoede van het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis. Naar aanleiding van 800 jaar Sinaai kregen ze een 2e leven, zij het digitaal...

Baken 3: Kerkelijk Sinaai

287 na Christus. Catharina van Alexandrië wordt geboren. De zeer intelligente gouverneursdochter heeft nog maar net haar maagdelijkheid beloofd aan haar geloof in Jezus, of keizer Maxentius wordt verliefd op haar. Ze is onvermurwbaar voor al zijn pogingen haar voor zich te winnen: ze overleeft het rad dat haar moet breken, want het rad breekt zelf, door een blikseminslag. Ze bekeert de 40 heidense filosofen die haar zelf moeten bekeren, tot het Christendom. Uiteindelijk wordt ze toch onthoofd. Uit haar aderen stroomt melk die de stad van de pest bevrijdt. Haar lichaam wordt in het jaar 800 teruggevonden aan de Sinaïberg, waar later het Catharinaklooster wordt gebouwd.
Het hele verhaal is terug te vinden in onze kerk in houtsnijwerk.

Er is nog heel wat ander mooi houtsnijwerk terug te vinden, zoals de twee tegenover elkaar opgestelde biechtstoelen, of de preekstoel. Deze laatste is van de hand van beeldhouwer J. De Cauwer uit Temse en werd vervaardigd in 1773. Oorspronkelijk was de preekstoel 40 cm hoger, in 1905 liet pastoor Ponnet de kansel verlagen: leed de pastoor aan hoogtevrees?
Aan de noordkant van de kerk zijn de "apostelkoppen" te vinden. Dit is houtsnijwerk waarop verschillende apostelen en kerkmeesters zijn uitgebeeld, en die het onderwerp van onderzoek waren van de Sinaaise professor Frans Jozef De Waele.

Nog iets uniek is het uurwerk dat in het plafond van de middenbeuk is ingewerkt. In 1879 werden de minutenwijzers op het torenuurwerk geplaatst, vermoedelijk dateert ook de klok uit deze periode. Het uurwerk is zo geplaatst dat men het uur kon lezen vanuit het koor.

Er staat ook een mooi gerestaureerde lijkwagen in de kerk. In 1926 stelde de gemeenteraad vast dat het transport van lijken naar de kerk en kerkhof '*bijzonderlijk binst het slecht jaargetijde, voor de afgelegene straten dezer gemeente vele bezwaren oplevert*'. Om daaraan tegemoet te komen besliste de raad een lijkwagen te bestellen. De lijkwagen zou dienstdoen tot 1966.

Eind september 2008, tijdens de vijfentwintigste editie van het evenement 'Kunst uit Sinaai', werd de gerestaureerde lijkkoets voor het eerst aan het publiek voorgesteld in de Sint-Catharinakerk. De in verval geraakte wagen, die in 2005 door het stadsbestuur aan de Sinaaise heemkring Den Dissel werd geschonken, onderging een grondige facelift. Sindsdien bekleedt hij een prominente plaats achterin onze kerk.

In het filmpje leidt de Suisse ons rond langs deze vele kunstschatten. De Suisse – Zwitserse garde of kerkpolitie – stond in voor de orde en tucht tijdens de erediensten in de kerk.

De laatste Suisse. Suisse is afgeleid van Zwitserse garde, genoemd naar de pauselijke Zwitserse wacht

Het filmpje 'Kerkelijk Sinaai' kwam tot stand in samenwerking met Georges Tallir (Heemkring Den Dissel) Paul De Greyt (Suisse) Tony De Wilde (camera) Maarten Schelfaut (Montage) & Johan Van Rumst (coördinatie)

Baken 4: Strijd in Sinaai

Het zal u vermoedelijk niet zijn opgevallen, maar u wandelde net een bunker voorbij.
Die maakte, net als 3 andere bunkers in Sinaai, deel uit van de Hollandstellung. Deze verdedigingslijn werd gebouwd door het Duitse leger tijdens WO I. Het Duitse leger vreesde een aanval van Groot-Brittannië vanuit het onafhankelijke Nederland, nadat de strijd was vastgelopen in de Westhoek.
Er wordt beweerd dat het door het optrekken van deze stelling nooit tot een inval gekomen is. Gelukkig voor onze contreien, want dat zou enkel meer slachtoffers opgeleverd hebben.
De bunkers werden met zoveel beton gebouwd, dat die bijna niet af te breken zijn.
Naast deze, staat ook een bunker in de Hooimanstraat, al is die volledig overbouwd met een huis. In de Weimanstraat staat er eentje, die nu als kippenhok dienstdoet. De laatste, aan het Keysershof, werd toch afgebroken.

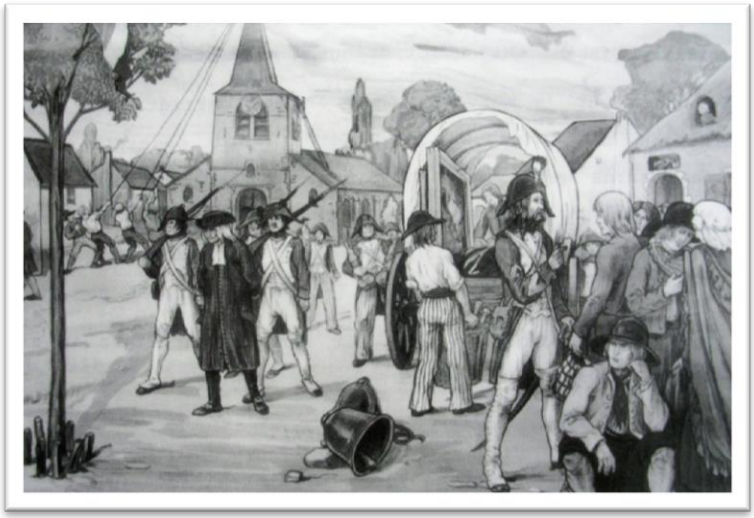

Hoe rustig het hier ook lijkt, Sinaai was meermaals het decor van een strijdtoneel. Denk aan de laatste heksenverbranding die plaatsvond in 1684. Een ander voorbeeld is de boerenkrijg in 1798, waarbij verschillende dodelijke slachtoffers vielen. Op andere punten tijdens deze tocht schenken we daar wat meer aandacht aan.

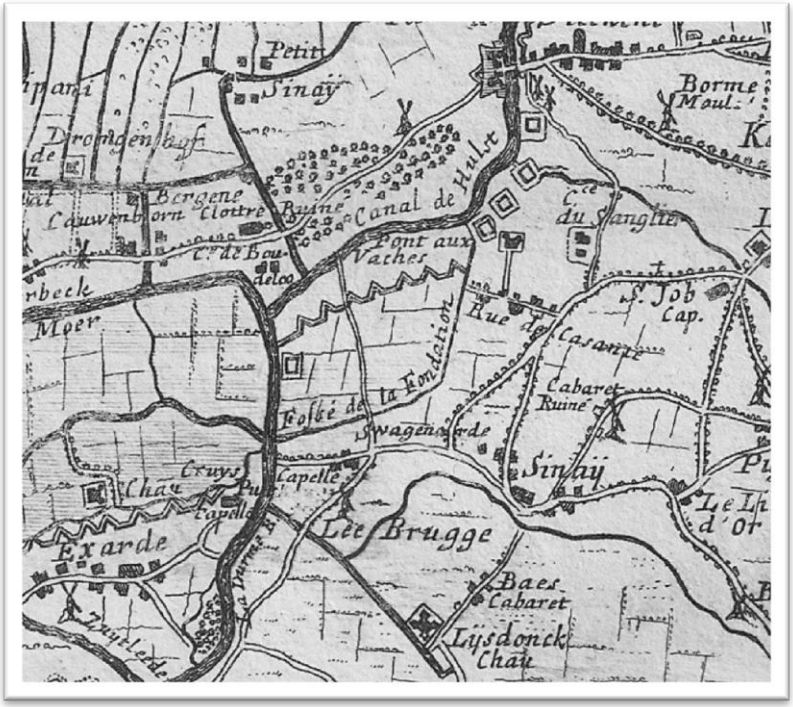

Laat ons wel even stilstaan bij de benaming Liniedreef. Het is een restant van de Bedmarlinie, een versterkte Spaanse wal van in 1703, die langs de Moervaart en de Stekense Vaart loopt. Hier en daar zijn nog duidelijke resten zichtbaar, zoals onder andere in het Stropersbos te Stekene.

In 1703 overlijdt Karel II, koning van Spanje en koning van de Spaanse Nederlanden kinderloos. Als opvolger wordt zijn volle neef Philippe van Angoux aangeduid, die ook kleinzoon is van Lodewijk de 14e. Concreet betekent dit dat bij het overlijden van Lodewijk de 14e, Philippe van Angoux koning wordt van Spanje, maar ook koning van Frankrijk.
Er ontstaat echter een coalitie met Groot-Brittannië, Holland en Oostenrijk tegen dit Frans-Spaanse plan. Een oorlog breekt uit. De Spaanse successieoorlog begint.

De Franse koning stuurt generaal Dartagnan naar de Nederlanden. Hij bouwt een linie van Knokke tot aan de Maas in Huy. De linie bestaat over de hele lengte uit een natte gracht met een wal en op vaste afstanden forten. In Stekene het Fort Sint-Jan, in De Klinge het Fort Bedmar. In Sinaai loopt de Linie dus langs de Liniedreef, in het nu zo vredige bosrijke stiltegebied.

De oorlog duurt 13 jaar en wordt voornamelijk in Vlaanderen en Noord-Frankrijk uitgevochten. Na 13 jaar wordt er vrede gesloten: De Spaanse Nederlanden gaan over naar Oostenrijk.

Het filmpje 'Strijd in Sinaai' kwam tot stand in samenwerking met Guy De Brandt (Heemkring D'euzie) Georges Tallir (Heemkring Den Dissel) Tony De Wilde (Camera) Maarten Schelfaut (Montage) & Johan Van Rumst (coördinatie)

Baken 5: Brouwerijen en cafés

Sinaai telde in het verleden liefst 4 brouwerijen. Brouwerij Lecoq in het Wijnveld, brouwer/mouter Claus in de Dorpstraat, brouwer Van Britsom te Zwaanaarde en tot slot brouwerij Capoen van familie Vertraeten, op de Dries. De ene is opgeslorpt door Interbrew, andere zijn door de jaren heen opgehouden te bestaan. Feit is dat van deze 4 geen enkele is overgebleven, bijna allemaal zijn ze ook volledig uit het straatbeeld verdwenen. Sinds enkele jaren is er opnieuw een brouwerij actief, wat de teller naar 5 brengt.

Als er zo veel brouwers in ons dorp actief waren, moest dat bier ook geconsumeerd worden! Daar hadden we hier en daar wel een café voor. 't Is te zeggen, Sinaai telde in het verleden meer dan 100 cafés, waar champetter, postbode of boer de dorst even kon lessen.
Een café stelde dikwijls niet veel meer voor dan een toogje in de voorkamer. Soms schoof men zelfs gewoon mee aan in keuken bij de mensen thuis. Niet alleen in het dorp waren deze cafés terug te vinden, ook midden in de velden tussen boerderijen en bossen was wel een drankgelegenheid te vinden. Dit was dan onder meer een ontmoetingsplaats voor stropers en boswachters.

Al zijn de cafés niet meer zo talrijk vandaag, toch wordt de biercultuur nog volop levendig gehouden in ons dorp. In 2010 werd Donum Ignis opgericht, de vijfde brouwerij van Sinaai. De brouwerij van Geert Vertenten ontgroeide de hobbybrouwerij, jaarlijks zorgt Geert voor verschillende hectoliters bier, zoals Noorderbier, Zuiderbier of Zoemzoem. Zijn bieren vallen goed in de smaak, ook over de gemeentelijke grenzen heen kennen zijn bieren succes.

Naar aanleiding van 800 jaar Sinaai werd een oproep gedaan om een feestbier te brouwen. Het brouwsel van hobbybrouwer Maarten Smet werd verkozen, en kreeg de toepasselijke feestelijke naam SINAY 1217.

Schol!

Baken 6: Kapelletjes

Sinaai, de Middeleeuwen: oord van rust en naarstigheid, waar boer en pater cisterciënzer thuis zijn.
Die rust wordt doorbroken door vele troebele jaren tussen 1560 en 1585, waarin ook de Sinaaise bevolking in opstand komt tegen het kerkelijke gezag. Ze zijn de opkomende protestantse hervorming vrij gunstig gezind, al doet dat ons dorp geen deugd. De rooms-protestantse twisten zaaien tweedracht onder de bewoners en jagen verontruste burgers op de vlucht.

"Daar, waar het schoone vee placht te grazen of de paarden ploeg en egge trokken door den klont, nestelden nu gansche kudden wolven en maakten alzoo het landleven onveilig", **aldus De Potter en Broeckaert.**

Onder andere de Boudelo-abdij sneuvelt in de strijd met de Gentse Calvinisten.

Met de val van Antwerpen in 1585 wordt de vroegere orde hersteld. De onrust, de last van de bezetting, de schade door plundering en brandstichting, alsook het vertrek van talrijke protestantsgezinden hebben de bevolking niet alleen uitgedund, maar ze ook met andere ogen naar de toekomst leren kijken.

Het is in deze herstelperiode dat de kapelletjes hun intrede doen. De scheiding van de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden zorgt ervoor dat oude legendes nieuw leven wordt ingeblazen. Het geloof in onder andere St.-Rochus en St.-Anna maakt opnieuw furore. De Kerkgemeenschap wil dit versterken onder hun volgelingen. Ze schenkt het volk verschillende kappelletjes aan deze Heiligen gewijd, om hen zo makkelijker te kunnen aanbidden. In deze periode spelen de miraculeuze kruisen van de Kruiskapel in Eksaarde opnieuw een rol, en krijgt de verschijning van OLV aan Boudewijn van Boekel in de OLV-kapel in Klein-Sinaai opnieuw een belangrijke plaats in de gemeenschap.

Vanaf 1850 worden de kapelletjes die we vandaag nog in ons straatbeeld kennen, opgericht. Je kan onderscheid maken in 2 soorten: de kapelletjes die door de Kerk werden bepaald, en de kapel als volks-religieus element.
Van die laatste soort zijn er heel wat in onze gemeente. Enkele daarvan zijn ontstaan naar aanleiding van de Mariaverering, nadat Maria verschenen was in Lourdes, of naar aanleiding van andere mirakelverhalen, zoals wonderbaarlijke genezingen.
Tot slot kan zulke kleine kast of nis met een beeld, ook ontstaan zijn naar een persoonlijke belangrijke gebeurtenis, waarbij de verering van een Heilige als dankbaarheid een plaats krijgt in het straatbeeld.

Foto's kapelletjes:
Chris Stoop

Het filmpje werd ingesproken door EH Pastoor Patrick D'Haenens, enkele dagen voor zijn overlijden op 07/03/2017. Pastoor D'Haenens zette zich met hart en ziel in voor zijn gemeenschap, maar had tevens een grote liefde voor de kapelletjes. Onverwachts is dit filmpje een eerbetoon aan hem geworden, aan zijn tomeloze inzet voor ons dorp.

Baken 7: Sinaai, boerendorp

Hier, in de bocht van de Haneweestraat, stond vroeger één van de eerste Heerlijkheden van Sinaai, het hof van Cooleghem.

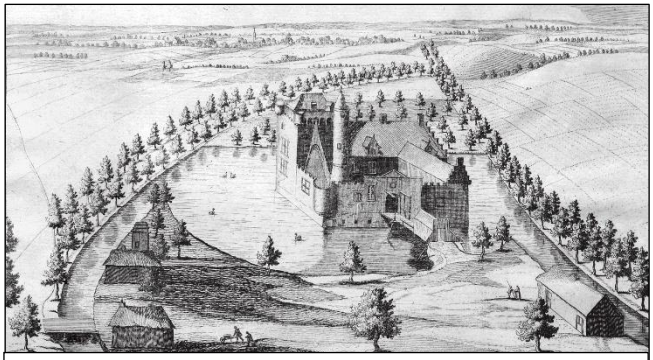

Het kasteel van de Heeren van Exaerde

Een heerlijkheid was een heerschap, een domein waar men zijn eigen wetten liet gelden. Soms werd dit gezag gestuurd vanuit een centraal kasteel, maar regelmatig was zo'n heerlijkheid niet veel meer dan een herenboerderij. Sinaai was bij zijn ontstaan niet meer dan een samenvoeging van 4 heerlijkheden: het Hof van Cooleghem, de heerlijkheid van Swaenaerde, Wijnveldt en Hof ter Voorde.
Vermoedelijk was Swaenaerde de eerste bewoonde kern van Sinaai, afhankelijk van het gezag van de Heren van Exaerde. Deze familie was gevestigd in het kasteel van Exaerde, en had heel wat invloed in onze contreien. Zij steunden de activiteiten van de Boudelo-abdij, die in die tijden druk bezig waren onontgonnen gebieden te cultiveren.

De herenboeren op deze heerlijkheden kregen in vele gevallen grond van de leenheren, als beloning voor bij voorbeeld hun deelname aan de kruistochten. Een stuk grond was natuurlijk een hele mooie beloning. Dus moesten de leenmannen, of herenboeren, iets terug doen voor deze mooie gift. Het werd hun taak om paarden beschikbaar te houden voor hun oversten of steeds een voorraad aan voedsel beschikbaar te hebben voor het leger.

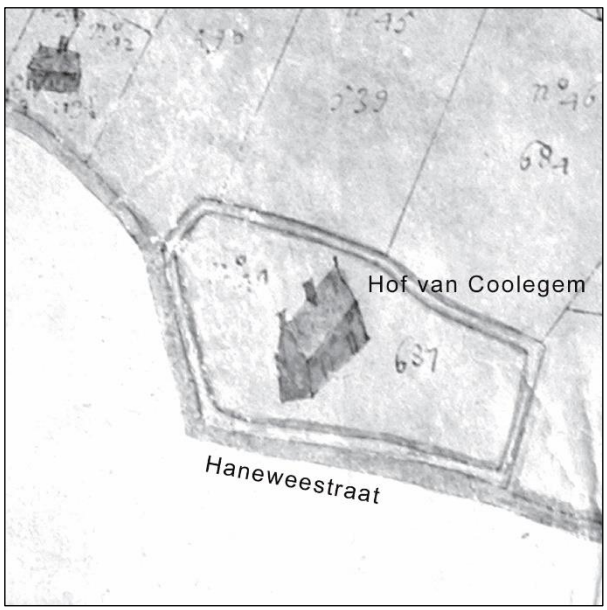

Het hof van Coolegem bevond zich in de wijk 'Hanewee'. Deze hofstede vinden we terug in het landboek van Sinaai uit 1670, getekend door landmeter Van Landeghem. Het had een oppervlakte van ongeveer 64 hectare.

De heerlijkheid bezat enkel de laagste justitiegraad, de heer kon recht spreken over kleine misdaden zoals het vernietigen van vruchten op het land door het vee.
Op basis van de vorm van de percelen wordt ervan uitgegaan dat deze heerlijkheid eerder een privé-initiatief was: de grond werd ontgonnen in eerder grillige percelen. Grotere initiatieven, zoals bv. Leysdonck, gebeurden met meer structuur, iets wat men vandaag nog steeds kan waarnemen.

Dat het hof helemaal verdwenen is, lijkt eerder te wijten zijn aan de mindere vruchtbaarheid van de bodem in dit gebied. Er rest nu enkel nog een bebost gebied. De bomen plantte men om de meest haalbare opbrengst uit de bodem te halen. Wat wel nog zichtbaar is, is de brede gracht die destijds rond het hof lag. Een walgracht had veel te maken met de status en prestige van de heer. Hoe breder de gracht rond het hof, hoe rijker en invloedrijker de heer. Leysdonck had daarbovenop nog een mooie brug met torens over de gracht, wat het allemaal nog wat prestigieuzer maakte…

Hoewel de bewoners van Sinaai vandaag de dag vooral bestaan uit pendelaars richting Brussel, Antwerpen of Gent, was dat tot enkele decennia terug helemaal anders. In elke straat van onze gemeente was wel een actieve boerderij terug te vinden. Door de laatste ontwikkelingen in de landbouwsector, onder andere door strenge Europese wetgeving rond onder andere bemesting, productie of dierhouderij, is dit beeld heel sterk gewijzigd. De percelen zijn nu groter, de machines zijn groter, ook de boerderijen zijn groter, al zijn ze sterk uitgedund in aantal.

Het filmpje ‘Sinaai, boerendorp’ kwam tot stand in samenwerking met Stadsarchief Sint-Niklaas (prachtige beelden) Lies Vervaet (onderzoeker Universiteit Gent) Georges Tallir (Heemkring Den Dissel) Tony De Wilde (Camera) Maarten Schelfaut (Montage) & Johan Van Rumst (coördinatie)

Baken 8: Geografisch Sinaai

Sinaai zoals we het kennen is maar een momentopname. Dagelijks worden huizen gebouwd, worden wegen heraangelegd, kortom, bij de viering van 850 jaar Sinaai zullen hoogstwaarschijnlijk al heel wat nieuwe beelden te nemen zijn met wijzigingen die we vandaag nog niet kunnen inschatten. Zo is dat ook in het verleden gebeurd.

Dat er paters naar deze regio afzakten, kan men eigenlijk wel heel bijzonder noemen. Het landschap in onze contreien was vooral drassig bosgebied, waar geen mens al door was geraakt. De paters cultiveerden de landerijen, legden beken en kanalen aan en legden zo stelselmatig de regio droog. De abdij was vrij dicht gelegen bij de grote heirweg van Brugge naar Keulen, de huidige Brugse Heirweg.

Toen Johanna Van Constantinopel de Dries schonk aan onze nieuwe parochie, werd de dorpskern opgericht langs de Hulstersche Baan, de weg van Hulst naar Gent. Zo kreeg Sinaai geografisch een interessante locatie op de Vlaamse kaart, en vormde het een stopplaats voor doortrekkende mensen en groepen. De 'Hulstersche Baan' liep over de huidige Hulstbaan, Dries, Vleeshouwersstraat, Stenenmuurstraat en Waterstraat.
Tot omstreeks 1850 was dit de voornaamste verbindingsweg met onderweg een aftakking naar St.-Niklaas, de "Ouden Heerweg" aan het kruispunt op "Den Baes", aangeduid met een kruis.
Het volgende kruis vinden we terug aan de samenkomst van Cadzandstraat (de vroegere Boudelostraat) en Waterstraat. Het was de verbindingsweg met de abdij van Boudelo en de weg Brugge – Keulen.

Te weten dat dit de geografische basis was van ons dorp, 800 jaar geleden, zijn er nog wel enkele opmerkelijke feiten weer te geven:

- Het verkeer tussen Sinaai en Eksaarde verliep niet langs de Sinaaibrug, maar langs Pieter Heydensveer, grondgebied Lokeren. Deze werd door Boudelo opgericht en verpacht. De aanleg van de gemeentekaai, aan het huidige 'Keysershof', en de brug over de Moervaart, was aanleiding om de Keizerstraat door te trekken en met een nieuwe baan op het grondgebied van Eksaarde te verbinden. Via deze weg was Eksaarde makkelijk bereikbaar en verloor de overzet aan het Pieter Heydensveer aan belang.
- De Leebeek werd getrokken door de paters, en verbond de abdij via de Moervaart op een bijna rechte lijn met Leysdonck. In die tijden waren de waterwegen van groot belang.
- Het station werd opgericht in 1847. Het gaf de mogelijkheid om vanuit Sinaai per trein te reizen. De doodlopende Callestraat (later Stationstraat en Wijnveld) werd toen doorgetrokken tot de baan Gent-Antwerpen, langs het station, en gaf zo verbinding met Belsele en Waasmunster. De oude Callestraat liep tot het kruispunt Limietstraat – Wilgenstraat.

Baken 9: Muzikale mijmeringen

Dit is de Belselewegel, een van de mooiste wandelpaden in Sinaai. Het pad was zeer geliefd door Edgar Tinel, die hier regelmatig rondkuierde.

Tinel is zonder twijfel een van de bekendste personen uit de 800-jarige geschiedenis van Sinaai, en één van de beste componisten van België. Tijdens zijn leven had hij een sterke internationale reputatie opgebouwd. Sinds zijn dood vlak voor de Grote Oorlog in 1912 is Tinel wat in de vergetelheid geraakt. Maar in het Waasland, en zeker in Sinaai wordt Tinel nog op gepaste wijze in ere gehouden met onder meer het Tinelmuseum en het grafmonument aan de kerk van Sinaai.

Edgar Tinel was een briljant componist die vooral bekend stond voor zijn liturgische composities, en voor zijn godsdienstige geïnspireerde werken waaronder het werk 'Fransiscus' van 1888. Franciscus werd wereldwijd opgevoerd en gaf hem internationale bekendheid. Zijn eerste succes kende Tinel met het met de Prijs van Rome bekroonde lied 'Klokke Roeland'. Op latere leeftijd schreef hij gelegenheidswerken waaronder het eerder pompeuze 'Te Deum' voor het 75-jarige bestaan van België. Hij componeerde ook een aantal romantische pianostukken.

Tinel werd geboren te Sinaai op 27 maart 1854 als tweede van negen kinderen van het gezin van Petrus Tinel, de toenmalige hoofdonderwijzer van de gemeentelijke school, en tevens koster-organist van de Sint-Catharinakerk te Sinaai. Zijn grote talent werd snel opgemerkt en reeds op 9-jarige leeftijd werd Edgar toegelaten tot het Conservatorium te Brussel. Deze studie was een financiële beproeving voor het gezin maar het loonde de moeite. Tinels talent was onmiskenbaar; hij studeerde af met de eerste prijs.

Naast zijn indrukwekkende oeuvre nam Tinel ook deel aan het publieke leven. Zo was hij directeur tot 1909 van de prestigieuze Mechelse School voor Religieuze Muziek, het latere Lemmensinstituut, hij werd inspecteur voor muziekonderricht in 1889 waarbij hij het ganse land doorkruiste en pleitte voor een goede algemene vorming van de toekomstige muzikanten. Ondertussen was hij vanaf 1896 ook professor aan het Conservatorium te Brussel. Vanaf 1908 tot aan zijn dood was hij directeur van het Conservatorium te Brussel.

Ondanks zijn bekendheid bleef Tinel bescheiden en stelde hij zich soms lachend voor als '*een boerken van Sinaai*'. Toen hij stierf op 28 oktober 1912, kreeg hij een staatsbegrafenis in Brussel. Nadien werd hij per trein overgebracht naar Sinaai, waar hij volgens zijn laatste wens begraven werd.

Meer weten over Tinel? Loop dan op een zondagnamiddag zeker eens binnen in het Tinelmuseum, Tinelstraat 33, Sinaai

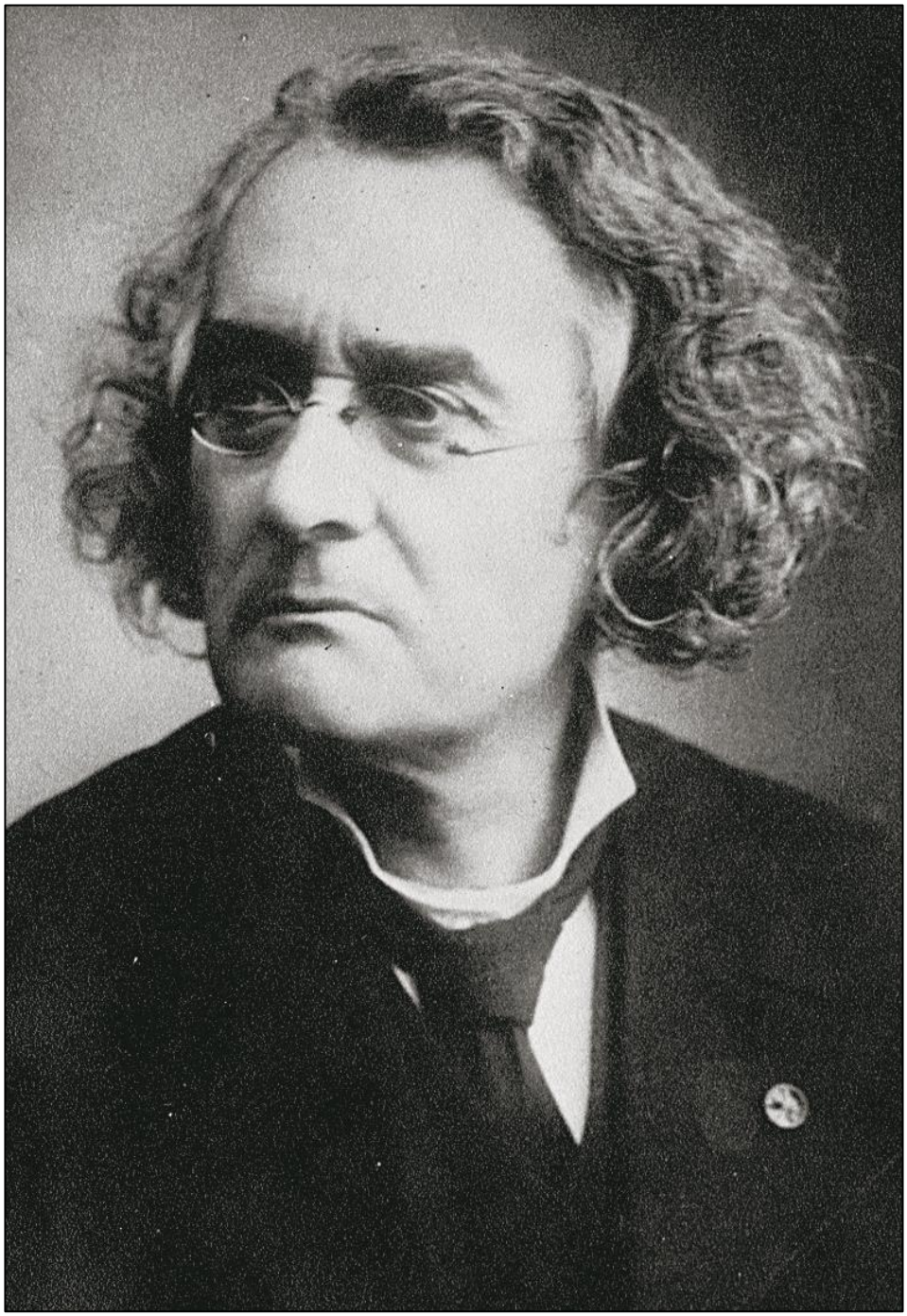

Hebt gij Tinel,
Edgar Tinel gezien,
gezien, gehoord, gesproken?
En heeft hij u
dat overstoflijk brood
van zang en spel gebroken,
op zijn clavier?
En heeft hij dit clavier,
bij felle meesterstreken,
schier levend doen
zijn woord, zijn hert, zijn' ziel
en zijn gedacht uitspreken?

Hebt gij Tinel,
Edgar Tinel gezien,
gezien en hem verstanden;
en zijt gij niet
meer mensch weer opgestaan,
van onder zijne handen?
Vereert ze dan,
vereert de kunst in hem,
de Godlijke, en buigt neder
voor God, dien al
dat kunst of kunstnaar is
terugbeeldt en geeft weder.

Guido Gezelle

Het filmpje
'Muzikale mijmeringen'
kwam tot stand
in samenwerking met
Stadsarchief Sint-Niklaas
(prachtige beelden)
Tinelvereniging
Heemkundige kring Den Dissel,
Winny Ang (Montage)
Stefaan Molders (tekst & stem)
Johan van Rumst (coördinatie)

Baken 10: Koebrug

De aanleg van de Stekense Vaart, 700 jaar geleden, verdeelde de eigendommen van Boudelo in 2 delen. Het deel ten noorden van de vaart, waarin ook de abdij gelegen was, kennen we als het huidige Klein-Sinaai. Volgens gegevens van het kaartboek van Van Landeghem uit 1640 was van dat deel ongeveer 90% in bezit van de abdij.
In het zuidelijk deel, nu grondgebied Sinaai, lagen de bezittingen hoofdzakelijk in de wijken 'Heirnisse' en de 'Fondatie'. Beide gedeelten waren met elkaar verbonden door een brug over de vaart. De eerste schriftelijke vermelding van deze brug vinden we terug in het kaartboek onder de naam 'Dhoogh Brugghe'.

De huidige Weimanstraat, grondgebied Sinaai, werd omschreven als "Straete commende van Dhoogh Brugghe naar Svaegenaerde". De Koebrugstraat, grondgebied Stekene, "Straete commende van d'hooghbrugghe naar Baudeloo cappelleken".

Op een kaart uit 1712 "Caerte van Axel Ambacht ende Hulster Ambacht" kreeg de brug de naam van "Coeijbrughe", wat een verwijzing zou kunnen zijn naar de eendenkooi gelegen in de Fondatie.
Door cartograaf Fricx die zijn kaart in het Frans opstelde werd dit vertaald als "Pont aux Vaches" (1712).
De Ferrariskaart van 1772 geeft geen naamsvermelding voor de brug maar hier zijn de eendenkooien duidelijk ingetekend.

Vandermaelen vermeldt in 1846 de brug als 'Koeybrug', en op de Popp-kaarten van 1860 is het de 'Koebrug' geworden.

Eeuwenlang was deze brug een bron van discussie tussen de abdij van Boudelo en de gemeenten Stekene en Sinaai: wie moest instaan voor de aanleg van een nieuwe brug en het verdere onderhoud?
Zo moest in 1672 de Koebrug hersteld worden, maar ontstond een dispuut tussen Boudelo en Stekene over het betalen van de herstellingswerken. Een proces volgde, maar in afwachting van dat resultaat, zorgde Sinaai voor de noodzakelijke herstellingen, zodat de - ook voor Sinaai – belangrijke activiteiten konden blijven doorgaan. Nadien werd Sinaai terugbetaald.

Tot aan de Franse Revolutie (1795) is Boudelo één van de hoofdrolspelers in het verhaal over de Koebrug. Nadat de Fransen alle godsdienstig getinte bezittingen als 'zwart goed' verdelen en verkopen, zorgt nadien voornamelijk de gemeente Stekene voor het beheer van de Koebrug.

Tarif

1) Alle schippers zal betalen ten waarde van 2 centiemen per ton des inhoudende zijner vaartuig 0,02 fr.
2) Eene voetganger 5 centiemen aan passagieregt 0,05 fr.
3) Een zadelpeerd of met den toom geleyd 10 centiemen 0,10 fr.
4) Een kar met peerd bespannen 0,12 centiemen 0,12 fr.
5) Een kar met twee peerden bespannen 0,15 centiemen 0,15 fr.
6) Een kar met drie peerden bespannen 0,20 centiemen 0,20 fr.
7) Een kar met vier peerden bespannen 0,25 centiemen 0,25 fr.
8) Een kar met vijf peerden bespannen en daerboven 0,30 centiemen 0,30 fr.

Verschillende jaren wordt er tol geheven.

In 1967 werd de Stekense Vaart onbevaarbaar verklaard zodat deze onder het beheer van Polder Sinaai terecht kwam.
In 1973 werd de nieuwe Koebrug aangelegd.
Ook vandaag, anno 2017, zijn herstellingen aan de brug noodzakelijk. Vorig jaar werd een fietsersbrug bijgeplaatst, al blijkt die niet voor alle fietsers te voldoen...

Dit punt in de erfgoedapp kwam tot stand in samenwerking Georges Tallir (Heemkring Den Dissel) & Johan Van Rumst (coördinatie)

Baken 11: Boudelo abdij, de oude site te Klein-Sinaai

In 1197 vestigt de benedictijner monnik Boudewijn van Boekel uit de Sint-Pietersabdij te Gent zich met enkele volgelingen in de eenzaamheid van '*den Baggard*', te Sinay. Boudewijn van Boekel wenst terug te keren naar de bron van het monnikenleven: gebed, eenzaamheid, armoede, eenvoud en noeste arbeid. Volgens de legende verscheen Onze Lieve Vrouw in een visioen aan Boudewijn, waarin ze hem de opdracht gaf een klooster op te richten. Zulk visioen vertaalt zich in een nieuw doel voor hem. Zijn noeste arbeid vertaalt zich al snel in het ontginnen van vruchtbaar akkerland en weiden. Zo voorzien ze in hun eerste levensbehoeften.

Ondanks zijn armoede trekt de abdij de nodige aandacht. Mede door schenkingen en zijn mooie idealen, kan de abdij op korte tijd letterlijk en figuurlijk uitgroeien tot een gerespecteerd oord. Boudewijn IX, graaf van Vlaanderen, doet in 1200 een eerste schenking. Hij bevestigt meteen de stichting van de nieuwe kloostergemeenschap. In 1215 treedt deze nieuwe abdij toe tot de Cisterciënzer orde. Gravin Johanna van Constantinopel schenkt in 1223 de abdij zelfs grondstofrijke gronden 'om bakstenen te maken'. Daarmee start Boudelo één van de eerste baksteenproducties op. Na de moeizame start bouwt de abdij een aanzienlijk patrimonium op, met de nadruk op het Land van Waas. Gronden worden in de hele regio ingepolderd en woeste gronden worden omgezet naar vruchtbare landerijen. De abdij zelf wordt uitgebouwd tot een waar abdijcomplex volgens het klassieke grondplan van de cisterciënzerorde.

De 15e eeuw brengt tegenspoed, met overstromingen, verwoestingen en plunderingen, maar in de 16e eeuw kan Boudelo terug recht krabbelen. Boudelo vergaart meer en meer bezittingen en rijkdom. Stilaan krijgt ze zelfs politieke invloed. Dit luidt echter ook definitief het einde van de abdij in: in 1578 wordt het hele domein geplunderd en afgebrand, mede door Gentse Calvinisten. In de volgende jaren wordt ze zelfs volledig gesloopt. Gevluchte monniken nemen hun intrek in hun refugium nabij de Sint-Jacobskerk te Gent. Met de restanten van de voormalige abdijgebouwen te Klein-Sinaai werd in 1660 de Boudelohoeve gebouwd.

Hoewel ze geen al te lang leven beschoren was, is de abdij van zeer groot belang geweest voor onze regio.

Er zijn nog steeds vele opzoekingswerken lopende naar verschillende facetten van de abdij, het is dankbaar onderzoeksmateriaal voor geschiedkundigen en archeologen, omdat er nog steeds vele boeiende vragen onbeantwoord zijn gebleven. Er werd zelfs een genootschap opgericht, om dit onzichtbare erfgoed toch de nodige aandacht te gunnen, en levendig te houden in het heden.

Meer info vind je via www.boudelo.be. Het filmpje in de erfgoedapp werd gerealiseerd in samenwerking met Tony De Wilde, genootschap van Boudelo

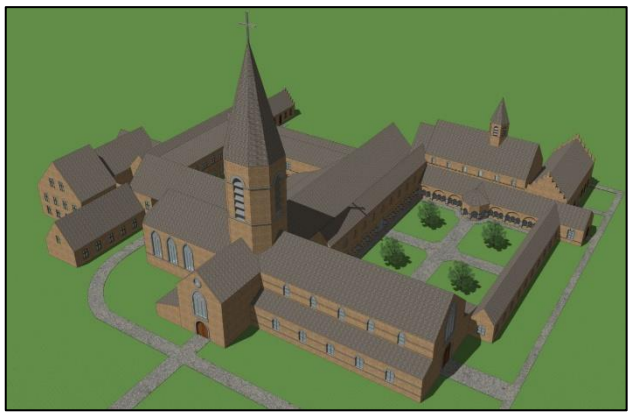

Baken 12: De Beirproevers

In de duistere jaren van de Middeleeuwen liep de Zuidlede tot Gent-centrum. Deze verbindingsweg was zeer belangrijk voor de handel tussen het platteland en de stad. Zo had de stad brandstoffen nodig, die we hier in onze regio hadden: bv. turf, hout, of bakstenen. Verschillende schippers trokken met hun schip vol hout en turf naar Gent, en kwamen terug met goederen die we hier zeker nodig hadden.

Op het platteland hadden de boeren wel mest, maar ze hadden niet voldoende dieren om al hun akkers te bemesten. In de periode vóór die mest uit de stad kwam, gebruikten ze het driestelsel: het ene jaar kweekte men wintergraan, het volgende zomergraan, het derde jaar lieten ze de grond braak liggen. De 'Dries' zou daarvan afgeleid zijn: braakliggende grond.

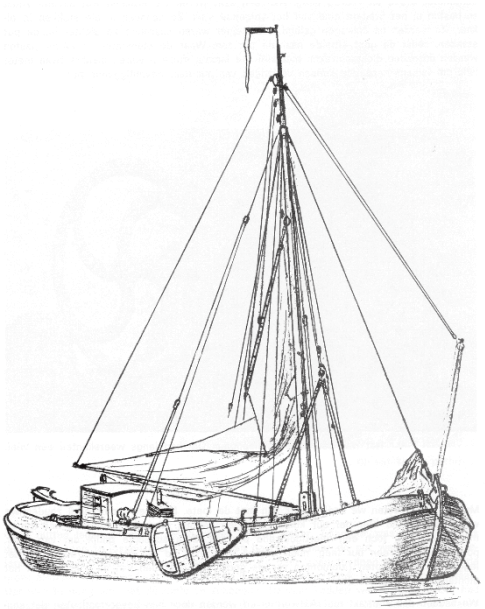

De schepen, met mest beladen, werden beirotters genoemd. De menselijke uitwerpselen waren de ideale bemesting voor onze lokale boeren, en werd met groot genoegen hier ontvangen. Op verschillende plaatsen langs de waterwegen werden beerputten gemaakt, waar de waardevolle menselijke uitwerpselen van de Gentenaren, Antwerpenaren of Dendermondenaren werden opgeslagen. In Sinaai was dat aan de gemeentekaai (Keysershof) aan de Leebrug, en aan de Aartdreef. De Fondatiebeek werd jaren geleden onder de bevolking om die reden '*Strontvaardeken*' genoemd. Ook in Daknam zijn nog restanten hiervan terug te vinden.

Dit is maar een deeltje van het geurige logistieke proces. De stad was niet voorzien van riolering, dus stond iedere burger zelf in om zijn put te ledigen. Daarvoor gebruikte men een grote bak of ton, die met 2 man werd buitengedragen, langs de voordeur.
Eens het schip vol, vertrok de schipper.

De schipper had er alle belang bij dat de mest kwalitatief hoogstaand was, en voor hij de stad verliet, was meestal de brij al wat gezakt. Zo konden ze de waterige bovenlagen in de rivier lozen. Zo werd nog extra mest geladen, en de mestconcentratie verhoogd.
Zo eerlijk de schipper placht te zijn, zo twijfelachtig diende de boer te staan tegenover de mest die hij ontving. Omdat de pachter zo veel mogelijk mest wou verkopen, twijfelde de boer al eens of de mest niet verdund was met water. Om dit tegen te gaan, zag het beroep van de '*beirproever*' het levenslicht.

De mestproever oordeelde op basis van het zoutgehalte en de ammoniak of de geur en de smaak goed zat. De prijs werd bepaald op zijn oordeel.
Een andere manier om de kwaliteit te testen, was met een zilveren muntstuk, aangezien zilver vlot reageert met ammoniak.
Begin 20e eeuw raakte het beroep in onbruik, hoewel de gemeente tot 1950 mest bleef ontvangen van stad Sint-Niklaas. Jammer, weer een 'mooi' beroep is hiermee verloren gegaan.
Naar aanleiding van 800 jaar Sinaai hebben we gepoogd het hele beirproces opnieuw in beeld te brengen, maar we hebben jammer genoeg niemand bereid gevonden om te komen proeven...

Mest kwijt geraken kost tegenwoordig handenvol geld. Maar eeuwen geleden was mest een economisch waardevolle specie. Niet alleen door de mest. Want de schippers, die wisten de horeca aan de kades wel te waarderen...

Het filmpje 'Beirproevers' kwam tot stand in samenwerking met Guy Hoebeke (Heemkring Wachtebeke), Cyriel De Bruyne (Heemkring Berlare, Riekend Rustpunt) Heemkring Den Dissel, Tony De Wilde (Camera) Maarten Schelfaut (Montage) & Johan Van Rumst (coördinatie)

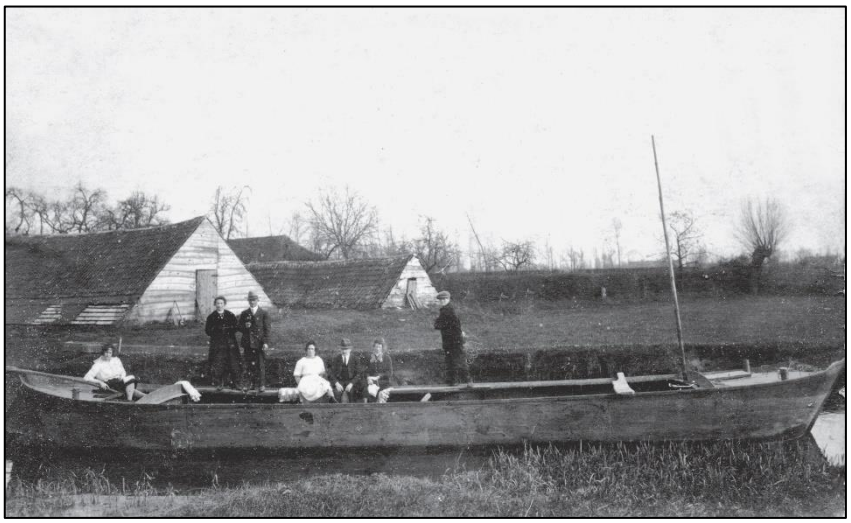

Baken 13: Pieter Heydensveer

Lokeren telde maar liefst 7 historisch vermelde veren over de Durme en Moervaart.
Het Pieter Heydensveer, ooit de enige verbinding tussen Sinaai en Eksaarde, en een van de meest markante, functioneerde nog zo'n 37 jaar geleden. Dit veer kan bogen op een eeuwenoude geschiedenis.

In de volksmond klinkt het als Pielaveir, Pierlaveir,Pieryeveir, Pier Ydens veir,...
al deze benamingen verwijzen wellicht naar de eerste veerman. Deze moet geboren zijn in de 17e eeuw of vroeger.

In het archief van Boudelo zijn nog enkele verhuurcontracten bewaard. Het oudste dateert van 1715.
Na 1775 zou het huis verbouwd zijn. Boven de centrale deur bevindt zich een gevelsteen met de vermelding: "IHS anno 1785" Jesus Hominum Salvator of Jezus redder der mensheid.
Deze religieuze vermelding steunt het vermoeden dat de verbouwing destijds door de Abdij van Boudelo werd uitgevoerd.

Op het einde van de 18e eeuw, kort na de Franse inval, werden alle bezittingen van de abdijen, als zogenaamd "zwart goed" door de bezetter verkocht. In 1814 werd op 11 juli een vrijmetselaarsloge: l"Accord Parfait in Lokeren geïnstalleerd. De plaats van hun lokaal bleef geheim.
Maar het banket ter ere van dit ontstaan heeft vermoedelijk plaats gehad in het veerhuis.
Het is best mogelijk dat één van de vrijmetselaars dit pand als zwart goed had gekocht.

De laatste veervrouw, bekend als Marie van 't Veir, werd in 1980 door het Lokerse Stadsbestuur gehuldigd, vanwege haar 50 jaar dienstbaarheid. Marie kon niet zwemmen, is nooit overboord gevallen, bij snel opkomend tij zette ze nooit over.

Een gevelsteen met een religieuze verwijzing, het Pieter Heydensveer en de vermoedelijke aanwezigheid van een Vrijmetselaarsloge. Als we de naam Heydens letterlijk interpreteren, vinden geloof en ongeloof elkaar op deze afgelegen plaats.
Er is geen veerman meer, geen veervrouw, maar de herinnering aan hen leeft in zoveel persoonlijke verhalen verder aan beide oevers van de rivier.
En niet te vergeten, de vurige wens om dit veer via zelfbediening weer veervaardig te maken.

Tekst: Cécile Van Camp

Dit punt in de erfgoedapp kwam tot stand in samenwerking met Ann Vervaet, toerisme Lokeren

MARIE VAN T'VEER

Baken 14: Verborgen schatten

Op de site van Leysdonckhof waren reeds activiteiten in de elfde eeuw, maar zeer veel is daar niet over bekend. In de 13e eeuw komt het hof via een schenking van de gezusters Tincke in het bezit van de Boudelo-abdij. Voorwaarde was wel het levenslange behoud van vruchtgebruik voor zichzelf, hun broer Boedyn en hun neven in de eerste graad. In 1305 werd de gift dan eindelijk bekrachtigd. De paters van Boudelo knapten het hof helemaal op tot een lusthof, een hof waar rust heerste, en hoge gasten konden ontvangen worden.

Er werd een kanaal getrokken die de Boudelo abdij via de Moervaart verbond tot aan dit Leysdonckhof. De paters kwamen hier tot rust, konden tijdelijk een aantal andere taken op zich nemen.
Zo komt ook Reynaert de Vos in beeld, een dierenepos dat hoogstwaarschijnlijk geschreven werd door broeder Willem Corthals van Boudelo, lekenbroeder in de abdij van Boudelo. Een korte passage uit het verhaal:
Reynaert vertelt koning en koningin waar Hulsterlo ligt, in welker nabijheid de fameuze schat van Ermenrik begraven werd. Handig weet de verteller de eigen bekende streek op te roepen.

'Kent u 't Hulsterbos?'
'Wel al van gehoord!
't Schijnt een welig oord
voor konijn en haas!'
'Diep in 't land van Waas
waar geen mensen wonen,
waar miljoenen bomen,
hoog en laag van was,
tussen welig gras
groeien en bij kreken,
waar door honderd beken
alles wordt bevloeid
door de zee, daar moet
U naartoe gaan, beide.
Laat langs Hijfte u leiden,
dan langs de rechte straat en
dan naar rechts, u laten

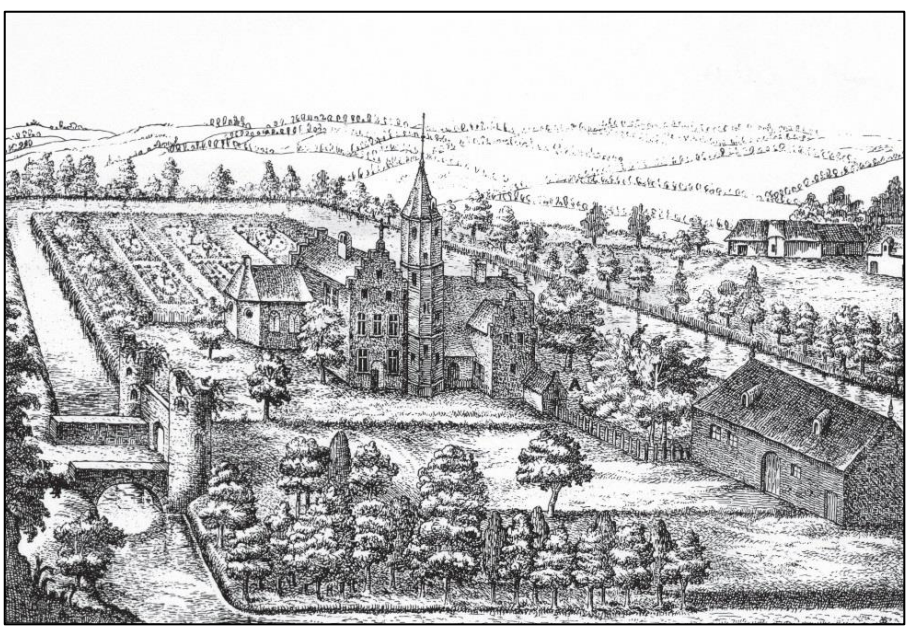

over 't water zetten,
dan is 't op te letten:
links tot aan de lee,
dan met 't water mee
tot waar Lysdonk staat,
dan de linker straat,
aan het kruis rechtdoor
volgt U 't wagenspoor
aan de Dries voorbij
nog een mijl erbij
(links is Boudelo)
rechts naar Hulsterlo
en de grote schat
loopt een slingerend pad.

Het Lijsdonkhof bleef in 1578 gespaard van de vernielingen die de oorspronkelijke abdijgebouwen wel troffen. Het was niet zomaar een pachthof. Het kasteeltje dat zich op het bovenhof bevond, werd namelijk vooral in de zeventiende en de achttiende eeuw regelmatig door hoge gasten als zomerverblijf gebruikt. In deze eeuwen kende het Lijsdonkhof een rustige geschiedenis. De verandering kwam aan het einde van de achttiende eeuw. Als gevolg van de zware boetes die de abdij moest betalen aan de Fransen, gingen de monniken over tot de verkoop van hun onroerende goederen.

Op 28 februari 1795 werd het volledige Lijsdonkhof verkocht aan Jan Frans Van Waesberghe. In het begin van de negentiende eeuw werd het kasteeltje dat bij het hof hoorde volledig afgebroken, zodat er momenteel niets meer van overblijft. Van het oorspronkelijke pachthof bleef enkel nog de schuur overeind. De schuur is blijven staan tot op de dag van vandaag, al is die in vervallen staat. Het bakhuis staat er nog steeds, en werd door de huidige eigenaar gerestaureerd. Het was een van de grootste bakhuizen in die tijd, wat erop wijst dat er heel wat mensen actief waren op dit hof.

Het filmpje 'Verborgen Schatten' kwam tot stand in samenwerking met Lies Vervaet (onderzoeker Universiteit Gent) Tony De Wilde (Camera) Winny Ang (Montage) & Johan Van Rumst (coördinatie)

Proficiat, u hebt de tocht afgewerkt!
Hopelijk heb je genoten van de geschiedenis van ons dorp.
Geniet gerust nog na met ons feestbier, in één van onze lokale horecazaken

Krijg je niet genoeg van onze geschiedenis?
Koop dan zeker ons spel, dat speciaal voor het feestjaar werd gecreëerd.

In het jaar 1217 schonk de gravin van Vlaanderen, Johanna van Constantinopel, bij oorkonde een schenking van 'zes bunder wastine' (grond die nog niet in cultuur werd gebracht) aan de kerk van Sinaai. In de loop van de jaren ontwikkelde zich rond de kerk en de Dries (dorpsplein) een volwaardige woonkern.

In dit spel bouwen de spelers elk hun dorp uit rond de Dries. Wie bouwt als eerste zijn Dries rond? Wie bouwt alle verschillende soorten gebouwen? Wie bouwt de huizen met de grootste waarde?

Te bestellen via sinay.hetspel@telenet.be of op één van de vele activiteiten.

800
Sint-Niklaas
1217 - 2017

Verantwoordelijke uitgever
Vzw 800 jaar Sinaai
Populierenstraat 16
B-9112 Sinaai

Prijs: € 5,00